

Salonky

**Varhanická
legenda**

Václav Uhlíř

Salonky

EXKLUZIVNÍ ROZHOVORY
TOMÁŠE KULHÁNKA

DEBATY POD BÍLOU VĚŽÍ

Pouze na
www.salonkyhk.cz

Editorial

Přes 50 let na varhanním kůru

HYNEK ŠNAJDAR / redaktor

Působí sice nenápadně, ale je to skutečná osobnost, na kterou může být Hradec Králové pyšný. Za to, že celý život s pokorou slouží „nástroji věčnosti“, nedávno převzal Cenu dr. Františka Ulricha. A je třeba dodat, že opravdu zaslouženě. Reč je o hradeckém varhaníkovi a organologovi Václavu Uhlířovi, jenž už více než 50 let v kostele Nanebevzetí Panny Marie rozeznívá nejstarší nástroj města pocházející z roku 1766. Žijící varhanická legenda, jak by se dal Uhlíř bez nadsázky nazvat, neobdržel pouze zmíněnou cenu, ale už v roce 2008 za dlouholetou službu církvi a zejména péči o varhany získal od papeže Benedikta XVI. vyznamenání Pro Ecclesia et Pontifice, když ho na toto ocenění navrhl tehdejší biskup a pozdější kardinál Dominik Duka. Nejen hlavní rozhovor s varhaníkem Václavem Uhlířem, ale také další zajímavé a poutavé příspěvky najdete v červencovém kulturně-společenském magazínu Salonky, který voní létem. ■

VÁCLAV UHLÍŘ / str. 4 ▶ 7

ALEXANDR HRABÁLEK

str. 12 ▶ 14

TOMÁŠ ČESÁK

str. 24 ▶ 27

VÁCLAV PILAŘ

str. 18 ▶ 21

BARBORA KAFKOVÁ

str. 28 ▶ 30

Vydavatel: TN Média s. r. o., Branická 213/53, 147 00 Praha 4, IČO: 28847229, MK ČR E 23744, Sídlo redakce: Velké náměstí 21/31 500 03 Hradec Králové, www.salonkyhk.cz, Redakce: Michal Bogán, tel.: 734 545 423, e-mail: michal@salonkyhk.cz, Tomáš Kulhánka, tel.: 739 513 184, e-mail: tomas.kulhanek@salonkyhk.cz, Jiří Tůma, tel.: 604 838 773, e-mail: jiri.tuma@salonkyhk.cz, Hynek Šnajdar, tel.: 734 457 697, e-mail: hynek@salonkyhk.cz, Obchod, inzerce: Monika Klikarová, e-mail: monika@tn-media.cz, tel.: 733 353 695, Grafika: Michal Kriegler, Jazyková korektura: Hedvika Landová, Distribuce: vybraná distribuční místa, Tisk: Tiskárna PRATR a. s., Náchodská 524, Trutnov, Sazba: TN Média s. r. o., Číslo ISSN: ISSN 2694-7757, Četnost: měsíčník, Počet výtisků: 8 000, Regionální mutace: Královéhradecko, Titulní strana: Ondřej Littera.

INZERCE

Salonky

MAGAZÍN
VE KTERÉM MŮŽETE INZEROVAT
PR ČLÁNKY | INZERCE

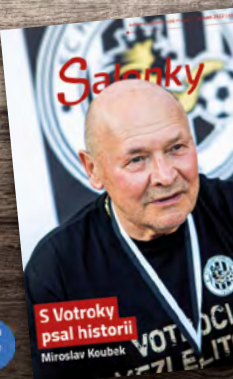

Monika Klikarová

e-mail: monika@tn-media.cz
tel.: 733 353 695

S Votroky
psal historii
Miroslav Koubský

Dělat malé věci s velkou láskou

☞ HYNEK ŠNAJDAR,
FOTO: ONDŘEJ LITTERA

Na kůru kostela Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové působí od roku 1970, tedy více než padesát let, jako varhaník a sbormistr. Václav Uhlíř je varhanickou legendou a v tomto svatostánku se cítí jako doma. „Je to pro mě srdeční záležitost. Kdykoliv vystoupám po šestapadesáti schodech na kůr a usednu za úžasný nástroj, mám nádherné pocity. Byl bych rád, kdyby to ještě několik let trvalo,“ řekl. Za svou dlouhou kariéru natočil přes 20 CD, spolupracuje s různými orchestry i sólisty, a kromě toho je také jako organolog velkým znalcem varhan.

Za to, že s pokorou celý život sloužíte „nástroji věčnosti“, jste nedávno obdržel Cenu dr. Františka Ulricha, což je nejvyšší ocenění města Hradce Králové. Co vám šlo hlavou, když jste ji přebíral?

To, že ocenění dostanu, jsem se dozvěděl z dopisu primátora Alexandra Hrabálka asi čtrnáct dní předem. Těsně před vyhlášením mně bylo ozná-

meno, že půjde právě o tuto cenu, což mě nadchlo. Tato cena mě těší o to více, že pocházím z nádherného města Hradce Králové, kde jsem vyrostl a které miluji.

Musím ještě zmínit jedno významné ocenění. Za dlouholetou službu církvi a zejména péči o varhany

v diecézi jste v roce 2008 získal od papeže Benedikta XVI. vyznamenání Pro Ecclesia et Pontifice. Přebíral jste ho od papeže osobně?

Na vyznamenání mě navrhl biskup a pozdější kardinál Dominik Duka. Převzetí se odehrálo při slavnostní příležitosti v hradeckém biskupství. Ocenění mně předával biskup, takže ve Vatikánu jsem ho od papeže osobně nepřebíral. Je to velmi významné vyznamenání, kterého si velice vážím.

Ted' bych se rád vrátil do vašich úplných začátků. Přivedlo vás k varhanám to, že jste s rodiči chodili do kostela?

Ano. Do kostela Nanebevzetí Panny Marie jsem skutečně chodil s rodiči, a navíc tam můj otec zpíval v chrámovém sboru. V kostele jsem zpočátku jako kluk ministroval a zároveň rád poslouchal varhanní muziku. Jednou jsem otce poprosil, zda by mě vzal na kůr. Tam se podle mě rozhodlo o mém dalším osudu. Viděl a slyšel jsem hrát tehdejšího katedrálního varhaníka Jiřího Strejce a byl jsem úplně u vytržení. V té době jsem hrál na klavír a on se mě zeptal, jestli bych si nechtěl zahrát na kostelní varhany. Tím jsem byl vtažen do hry a už mě to nepustilo.

Byl to tedy ten iniciační okamžik a zásadní rozhodnutí, že budete tento nástroj studovat?

Původně jsem muziku studovat nechtěl a zamířil jsem na gymnázium. V okamžiku, kdy jsem ale přičichl k varhanám, zakoušl jsem se do toho a po gymnáziu se rozhodl, že se připravím ke zkouškám na Akademii múzických umění v Praze, kam mě přijali.

Čím vás studium akademie obohatilo a co vám dali vaši učitelé?

Na pedagogy jsem měl velké štěstí. Byl jsem přijat do třídy profesora Jiřího Reinbergera, který byl tenkrát velká kapacita ve varhanním světě. Po jeho smrti jsem přešel k Milanu Šlechtovi, jenž mně rozšířil obzory nejen po stránce techniky hraní, ale také hudební. Pana profesora jsem měl velmi rád, dal mně hodně do života a dodnes z toho čerpám.

Takže už na akademii bylo zřejmé, že varhany budou vaší celoživotní láskou, nebo jste měl ještě nějaké pochybnosti?

Úplně jednoduché to nebylo, protože v té době nebylo v tomto oboru příliš uplatnění a nebyla možnost koncertní činnosti. Byl jsem dva roky na

volné noze a pohyboval jsem se mezi svatbami a pohřby. Teprve potom, abych měl nějaké stálé zaměstnání, které se tenkrát vyžadovalo, jsem zakotvil na pardubické konzervatoři.

Po ukončení studia jste se vyučil varhanářem. Co vás k tomuto kroku vedlo?

Bylo to proto, že mě varhany zajímaly i po konstrukční stránce. Měl jsem nutkání věnovat se i této oblasti a spojit hru na varhany se znalostmi jejich vlastností. Chtěl jsem zároveň proniknout do podstaty varhan, což se mně myslím podařilo, a dokonce jsem si postavil i vlastní prototypy. Pak ale přišel rok 1989 a já se zase mohl naplno vrátit ke hraní.

Kromě koncertování spolupracujete s různými orchestry, sbory a sólisty, například řadu let i s Jiřím Stivínem. Jak taková spolupráce s mistrem jazzové improvizace vypadá?

K této spolupráci mě tak trochu přivedla náhoda v době studií na akademii. Kolegyně, která s ním měla koncertovat, onemocněla a já za ni zaskočil. Problém byl v tom, že pan Stivín nechtěl moc zkoušet, protože tvrdil, že zkoušejí jen zbabělci a méně talentovaní. Ujišťoval mě ale, že se nemusím ničeho bát. Navíc poměrně zvláštním způsobem improvizoval. Procházel se s nástrojem po kostele a já jsem mnohdy ani neviděl, kde zrovna je. Bylo to sice dost napínavé, ale dopadlo to dobře a padli jsme si do noty. Hrajeme spolu dodnes, natočili jsme již dvě cédéčka a letos, kdy Jiří slaví osmdesátiny, nás čeká hodně společného hraní.

Pojďme zpět do hradeckého kostela. Jak vypadal v roce 1970 váš vstup do tohoto svatostánku?

Kolem roku 1968, když nastalo krátké uvolnění poměrů v zemi, v kostele působil varhaník, který chtěl dostudovat kněžský seminář. Tím se tam uvolnilo místo v době, kdy jsem se u pana Strejce začal připravovat na akademii. Zkusil jsem to, i když jsem toho v té době moc neuměl. Každé ráno v sedm hodin jsem tam chodil na mši, během několika měsíců jsem se naučil varhany ovládat a docela slušně improvizovat.

Mohl byste představit nástroj, na který tam hrajete?

Je to nejstarší nástroj v Hradci Králové, pochází z roku 1766 a vyrobil jej významný králický varhanář Josef Streussel. Má všechny výhody i nevýhody barokních nástrojů a právě barokní hudba se na ně hraje nejlépe. Zvuk varhan je nádherný,

stříbrný, barokní a akustika kostela je zde jedna z nejlepších v Hradci Králové.

Musí být kostelní varhaník věřící?

Je to určitě výhoda, zejména pokud hraje pro liturgické účely. Těžko si dokážu představit, že by se hře na varhany při mši věnoval ateista.

Čím je v souvislosti s hudbou tento chrám výjimečný?

Jak už jsem uvedl, hudba tam nádherně zní a všichni umělci, kteří do kostela vstoupí, jsou nadšeni ze zvuku linoucího se tímto prostorem. Tím, že je kůr vysoko položený, zvuk má lepší kvalitu a déle se snáší dolů.

Zahrajete si rád třeba i ve venkovském kostelíku?

Určitě. Každý nástroj je jiný a originální. Dokonce mohu říci, že čím jsem starší, mám více rád výzvy. I když je nástroj malý nebo i ve špatném stavu, dá se z něj vyždímat maximum, vyzdvihnout jeho klady a potlačit nedostatky.

Jste také organolog. Mohl byste laikům vysvětlit, co tento pojem zahrnuje?

Organologie je nauka o varhanách a zahrnuje vše, co souvisí s jejich stavbou, opravou, restaurováním, ale i historií. Organolog, který má na starost péči o varhany v diecézi, musí umět posoudit, v jakém stavu se nástroj nachází, jaký způsob opravy by byl nejlepší, případně jak by měl vypadat nový nástroj. To vyžaduje znalost z mnoha oborů a také velké zkušenosti.

Věnujete se ještě pedagogické práci? Co jste se snažil svým studentům předat?

S výukou jsem skončil před třemi lety, protože jsem si říkal, že člověk má skončit v tom nejlepším. Mám spoustu dalších činností, kterým se chci i v důchodovém věku věnovat, například právě

organologii a koncertování. Jako pedagog jsem vyučoval varhanní hru na konzervatoři v Pardubicích, v Hradci jsem působil deset let na pedagogické fakultě. Celkem jsem učil skoro čtyřicet let. Studentům jsem se snažil dát nejen vhled do oblasti hraní, ale také jim rozšířit znalosti o nástrojích a jejich funkci.

Z vaší diskografie je považován za pozoruhodný profilový kompaktní disk Česká varhanní tvorba. Co zájemce o varhanní hudbu uslyší?

Je to jedno z prvních CD, které jsem natočil v roce 1994. Polovinu, v níž se věnuji české barokní tvorbě, jsem nahrál na krásný barokní nástroj v Králíkách. Druhá polovina vznikla v úžasném prostoru Benediktinského kláštera v Broumově, kde jsem nahrál romantickou a moderní českou tvorbu.

Kromě toho jste spolupracoval na publikaci Historické varhany v Čechách a vytvořil vlastní obsáhlou monografii o varhanách královéhradecké diecéze. Proč považujete za důležité veřejnost seznámit s těmito nástroji?

První publikace se rodila ještě v 80. letech, v době, kdy žádná publikace tohoto typu neexistovala. S kolektivem nadšenců, jako jsem já, jsme vytipovali nejkvalitnější historické nástroje, které stojí za pozornost, a ty jsme tam zahrnuli. Protože jsem měl v tomto směru nejvíce zmapovanou oblast východních Čech, pojal jsem myšlenku, že bych vytvořil komplexní monografii, kde by byly zahrnuty všechny varhany z královéhradecké diecéze, což obnáší celkem 734 nástrojů. Byla to obrovská porce a dělal jsem na tom zhruba dvacet let. Musel jsem na jednotlivá místa zavítat, nástroje nafotit a doplnit je jejich historií. Velice mně pomohl tehdejší biskup Dominik Duka, který uvítal, že monografie vyjde k 700. výročí založení katedrály Sv. Ducha, a hned zajistil na-

kladatelství Garamon v Hradci Králové. Hlavně ale sehnal finanční prostředky. Nakonec se monografii podařilo vydat. Mám z ní obrovskou radost a je to jediná publikace tohoto typu, kterou se může pochlubit zdejší diecéze.

Jaké vlastnosti musí mít dobrý varhaník?

Těch je několik. Myslím si, že musí být fyzicky i mentálně vospělý, protože hra na varhany je velmi náročná, zvláště u velkých nástrojů. Varhaník by měl mít rovněž široké znalosti o nástroji, představitost, pohotovost, náročná je také souhra s jiným nástrojem.

S jakými pocity vstupujete do chrámu, kde zrovna zní varhany?

Mám trochu profesionální deformaci, protože hned slyším různé chyby, kterých si laik nevšimne. To se týká i koncertů. Jak říká jeden můj známý, kolegové by si na koncerty navzájem neměli chodit.

A jaké to je, když je rozeznáte vy sám?

To je úplně něco jiného. Jsou nástroje, které mě ničím nepřekvapí, ale je stále menšina nástrojů, jež mě něčím dostanou. Pak jsou top nástroje, k nimž se rád vrátím. Tady v diecézi kromě varhan v kostele Nanebevzetí Panny Marie, na které hraji, jsou to nástroje v zámeckém kostele v Rychnově nad Kněžnou, kde jsou jedny z největších mechanických varhan v Čechách, a pak také varhany v Deštné v Orlických horách. Je to jeden z prvních nástrojů, na který jsem sáhl jako malý kluk, když jsem tam jezdil na prázdniny. Tato trojice varhan mi dodnes přináší nezapomenutelné zážitky.

Co máte ještě ve svém oboru v plánu?

Já už si žádné velké cíle nekladu, spíše se držím toho, co řekla Matka Tereza: „Dělejme malé věci s velkou láskou a buďme pokorní v tom, co děláme.“ ■

X7 SEVEN
DOPRAVNÍ STAVBY

www.x7ds.cz

Zářná budoucnost Benešovku v nejbližších letech nečeká

Unikátní široké debaty o palčivých hradeckých problémech, které propojují politiky, podnikatele i odbornou veřejnost, to jsou Hovory H. K. Nový pořad spustily hradecké Salonky letos v dubnu a v polovině června se natáčel druhý díl s podtitulem Jaká je budoucnost Benešovvy třídy aneb priority města versus předvolební sliby. Pozvání moderátora Imricha Dioszegiho do debaty, která se uskutečnila přímo uprostřed nejlidnatějšího hradeckého bulváru, přijali lídryně hnutí ANO do zářijových voleb a kandidátka na primátorku Jana Šandová, pirátský zastupitel žijící na Benešově třídě Pavel Vacek, místopředsedkyně zdejší komise místní samosprávy (KMS) Zuzana Benešová a významný hradecký architekt František Křelina.

🗣️ TOMÁŠ KULHÁNEK

Hradecká Benešova třída je pravděpodobně nejhustěji osídlenou částí celých východních Čech. Žije zde tolik lidí, jako má běžné okresní město. I proto Benešovka zejména před volbami tradičně putá pozornost místních politiků, kteří si dobře uvědomují, že tisíce místních voličů mají sílu rozhodnout o tom, kdo povede hradeckou radnici. Jenže zatímco před pár dekádami se skutečně mohlo o Benešově (tehdy ještě Marxově) třídě hovořit jako o výstavním městském bulváru, dnes je možná vůbec nejznámější hradeckou ostudou. Zrezavělé zábradlí, zavřená schodiště či lávky v havarijním stavu nebo garáže, do kterých zatéká.

I to je stav dnešní Benešovvy třídy, jejíž revitalizaci se politikům přes opakované předvolební sliby nedaří dokončit. Oprav se v roce 2014 dočkala prostřední část ulice. Zbytek na ni dál čeká.

Plány na Benešovvu třídu jsou už z roku 1967. Tehdejší Marxova třída měla být hlavní tepnou Moravského Předměstí. Jenže všechny tyto představy dávno vzaly za své. „Když se po revoluci začalo rozvíjet soukromé podnikání, vznikla zde celá řada obchodů a kavárna a začalo to tady žít. Hlavní ranou pro Benešovku, která měla plnit funkci nadokráskové vybavenosti, se pak ale stala výstavba obchodního centra Futurum. Po jeho otevření došlo k obrovskému odkrvení přizemního parteru

Benešovky. Začali odsud mizet obchodníci, začaly stoupat nájem a stěhovat se sem začali Vietnamci s malými stánky nebo herny a casina,“ popisuje hlavní problém Benešovky architekt František Křelina, jehož otec patřil mezi původní tvůrce tehdejší Marxovy třídy.

Umožnit výstavbu velkého obchodního centra v sousedství Benešovky považuje Křelina za špatné politické rozhodnutí. „Myslím si, že tehdy politici dostatečně nechápali význam Benešovvy třídy a neuvědomili si, že když se postaví v blízkosti gigantické obchodní centrum, občanskou vybavenost na největší městské třídě úplně položí,“ říká hradecký architekt. Že lidé v dnešní době na Benešovce v podstatě jen přespávají, potvrzuje i místopředsedkyně KMS Moravské Předměstí – sever Zuzana Benešová, která v diskusi zastupovala místní obyvatele. „Město se bohužel po revoluci přestalo o majetek starat jako řádný hospodář. Důsledkem je to, že nám Benešovka padá na hlavu. Konkrétně třeba lávka u Kozlovky je už mnoho let zavřená. Původně byl rozpočet na opravu asi 500 tisíc, teď už je kolem 10 milionů,“ říká Benešová.

Město se podle ní v posledních letech přece jen snaží havarijní stav Benešovvy třídy trochu zlepšit aspoň pomocí dílčích oprav. Pochvaluje si taky spolupráci s technickými službami pod vedením ředitele Tomáše Pospíšila. „Je pravdou, že v poslední době město na opravy na Benešovce nějaké peníze vydává. Opravdu ale hasíme jen to nejnutejnější a velmi často i z bezpečnostních důvodů. Občas také dojdeme k něčemu, co už se ani vylepšit nedá, takže máme například na začátku Benešovky ve směru od polikliniky trvale uzavřené schodiště. Není v tom žádná systematickosti,“ tvrdí opoziční zastupitel za Piráty Pavel Vacek.

Kandidátka na primátorku za hnutí ANO Jana Šandová v diskusi uvedla, že lidé na Benešově třídě si kvalitní život zaslouží a pro ni osobně je pokračování revitalizace prioritou. Konkrétnější záměry a termíny však možná i po poučení od svých předchůdců neslibovala. „Vnímám, že spolupráce radnice s komisemi místní samosprávy není ideální. Mrzí mě, že práce lidí v těch komisích často přichází vniveč,“ popisuje Šandová jeden z problémů, který by se prý mohl v budoucnu zlepšit. Lepší spolupráci s městem by si přála i zástupkyně KMS Zuzana Benešová. Podle ní se nyní o plánech města dozvídají občané až na poslední chvíli.

Jak to tedy vypadá s vytouženou revitalizací Benešovvy třídy aktuálně? Navzdory dřívějším vyjádřením z vedení města je zřejmé, že dřív než v roce 2025 nezačne. Zatím město žádá teprve o územní rozhodnutí. „Občané si musí uvědomit, že formální záležitosti s územním rozhodnutím nebo stavebním povolením jsou záležitostmi státní správy a město to může jen velmi těžko ovlivnit. Samotná revitalizace bude rozhodně velmi nákladná a myslím si, že se to neobejde bez úvěru. Město je ale v dobré finanční kondici, takže si ten úvěr bude moci dovolit,“ řekl Salonkám primátor Alexandr Hrabálek (ODS). Na finanční náročnost upozornil při debatě i opoziční zastupitel Pavel Vacek. „Nemůžu úplně sdílet optimismus, protože vím, kolik peněz je v městské kase. Podle odhadu by se tady měla prostavět zhruba miliarda korun. My budeme šťastní, když se během příštího volebního období podaří začít s další etapou,“ řekl pirátský zastupitel. Celkově chybí na Benešovce ještě čtyři etapy.

Na celou debatu z Benešovvy třídy se můžete podívat na našem webu www.salonkyhk.cz. ■

▼ INZERCE

JAKO

WWW.JAKOJEDENTTEAM.CZ

Dejte si nanuk

a my zatím potiskneme 500 archů papíru
z Vaší zakázky.

Pratr
TISKÁRNA

www.pratr.cz

Trhavý Láďa

z Hořické ulice

M už s touto přezdívkou byl známý tím, že místo normální chůze dával často přednost poklusu, přičemž jeho pravá ruka ohnutá v předloktí sebou stále cukala směrem dozadu. Při svém běhání neměl čas přibrat na váze, a tak se i s přibývajícím věkem těšil štíhlé postavě. Většinou pobíhal po ulici jen v lehké košili a kalhotách s kšandami, a to i v zimním období, pokud ovšem zrovna nechumelilo či neuhodily silné mrazy. To si pak chránil hlavu kulichem a přes košili navlékl odrbané sako. Z toho je patrné, že byl velmi otužilý. Jeho podlouhlý obličej s vysedlými lícními kostmi, rámovaný tmavými hustými kudrnami, kupodivu vykazoval docela hezké rysy.

Se svými rodiči bydlel ve staré sokolovně v Hořické ulici – vedle někdejších uhelných skladů. Byla to (a je dodnes) ulice periferní se značně chaotickou zástavbou. V dobách, kdy ji spolu s dalšími rázovitými postavami „zalidňoval“ Trhavý Láďa, občanským jménem Ladislav Hájek, měla převážně proletářský charakter; v mnohdy nevyhovujících podmínkách zde skromně žili lidé, kteří se vesměs dobře znali a rádi spolu – třeba jen tak na ulici – poklábosili. Neoficiálním zpravodajem Hořické ulice byl Láďa. Svoji mluvou, stejně trhavou jako jeho pravačka, přenášel z jedněch sousedů na druhé nejnovější zprávy typu komu přeteklo na plotně mlé-

ko, kdo se s kým pohádal nebo že do uhelných skladů právě přivezli brikety.

V Hořické ulici proti Hájkovu bydlíšti provozoval až do začátku 50. let pohřební ústav Josef Polák. Ten zaměstnával Láďova otce jako nosiče neboli funebráka a i jeho synovi, pobírajícímu skromný invalidní důchod „na hlavu“, dal občas přivydělat tím, že ho pověřil, aby v čele pohřebního průvodu nesl na vysoké černě nalakované tyči stříbrný kříž přizdobený černým závojičkem. Láďa krácející zcela první – tedy před panem farářem, drkotajícím pohřebním vozem taženým párem černých koní, funebráky i pozůstalými – si ve své funkci musel připadat nesmírně důležitý. (Tehdy byly pohřební průvody ulicemi města ještě dost běžné a mívaly své vděčné diváky.) Po čase kříž už ani neodevzdával a měl ho doma opřený v rohu nad postelí jako znak své významné ceremoniální hodnosti. Jednou ho majitel pohřebního ústavu poslal

se dvěma rakvemi připoutanými ke dvoukolové káře do fakultní nemocnice. Co čert nechtěl, v ulicích města zrovna probíhal Hradecký okruh, oblíbený závod motocyklů a závodních automobilů. Láďa dojel ke Skleněné věži, ale dál ho pořadatelé už nepustili. Musel čekat, až bude přestávka. Dvoukoláku postávajícího s hrůzným nákladem těsně za zády davu si někteří diváci brzy povšimli a v jejich řadách se počala šířit poplašná zpráva, že dva závodníci se zabili a už jsou pro ně připravené rakve. Ani poté, co byla trať uvolněna a kára tlačena Láďou Hájkem mohla pokračovat směrem ke Střelnici, nikdo nepochyboval o tom, že došlo k nehoršímu. Ostatně nebylo divu, tyhle závody si během své zlaté éry v 50. letech jednu či dvě oběti opravdu vyžádaly. Teprve když byl odstartován další závod a v seznamu očíslovaných strojů se nic nezměnilo, došlo k všeobecnému uklidnění.

Tak rázovité a originální postavičky se dnes už snad ani nerodí. Na závěr dodejme, že po smrti svých rodičů skončil v novohradeckém domově důchodců, kde vykonával různé pomocné práce. Dožil se vyššího věku a odhadem zemřel někdy na přelomu 80. a 90. let. Ti Hradečáci, co ho blíže znali, vzpomínají, že byl sice, jak se říká, „střelenej“, ale povahou dobrosrdečný, do jisté míry i pracovitý, a nikdy nikomu neublížil. A proto čest jeho památce! ■

Jiří Polák a Slávek Trávníček

Nemáme se za co stydět, říká o působení na radnici primátor

Od podzimu roku 2018 stojí v čele Hradce Králové bývalý děkan Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy Alexandr Hrabálek. Co se vedení města za tu dobu povedlo a které volební sliby naopak zůstaly nenaplněné? A jaké má plány pro případ, že jeho politická kariéra po zářijových volbách skončí? Nejen na tyto otázky odpovídá v rozhovoru hradecký primátor Alexandr Hrabálek.

☞ TOMÁŠ KULHÁNEK, FOTO: SÁRA DOLEŽALOVÁ

Podařilo se vám podle vašeho názoru za ty necelé čtyři roky v čele města posunout Hradec Králové tak, jak jste si na začátku představoval?

Myslím si, že v principu se to povedlo. ODS i celá koalice měly obsáhlý volební program a myslím si, že každý pochopí, že se nepodařilo splnit úplně všechny body. Jsem ale přesvědčen o tom, že drtivou většinu se splnit podařilo.

Nelutujete zpětně, že jste v ODS v roce 2018 zvolili cestu koalice s hnutím ANO a Změnou pro Hradec a Zelenými (ZPHZ)? Už tenkrát na protest opustil ODS například bývalý primátor Otakar Divišek.

Je všeobecně známo, že se ta koalice zhruba po dvou letech vinou ZPHZ rozpadla. Já si ale mys-

lím, že do té doby byla ta koalice funkční a podařilo se nám v ní prosadit spoustu věcí.

V programovém prohlášení najdeme mnoho bodů, které se splnit nepodařilo. Na některé z nich se zeptám. Proč se nepodařilo urychlit dokončení územního plánu, na kterém se pracuje už 12 let?

Územní plán je jedna z nejsložitějších věcí, které město řeší. Sledují to tisíce občanů a bylo vzneseno obrovské množství připomínek, které se postupně řešily. Došlo také k personálním výměnám a možná i to bylo příčinou toho, že se ne všechno podařilo.

Za prioritu jste v programovém prohlášení označili rekonstrukci Velkého náměstí. Proč se za celé volební období nepodařilo ji aspoň zahájit?

Je to obrovská škoda. Na rekonstrukci Velkého náměstí se pracuje už spoustu let a nejsme zdaleka první radnice, která se o to chtěla snažit. Zdědili jsme projekt ve fázi, kdy se kvůli podjatosti ocitla veškerá dokumentace až v Liberci. My jsme přišli s myšlenkou, že rozfázujeme opravy na sedm etap. První měla na řadu přijít oprava podloubí, ale ačkoliv jsem dvakrát obeslal majitele těch domů na náměstí, všechny potřebné souhlasy jsme nezískali. Jsem z toho velmi překvapen, protože město bylo připravené opravy udělat. Nemohli jsme tak opravit ani chodníky v podloubí.

Nemohli jste být v té komunikaci přece jen aktivnější?

Těžko tlačit na vlastníky, kteří třeba nemají ani trvalé bydliště v Hradci Králové. Častokrát vám nezbyde nic jiného než doporučený dopis, byť jsme se snažili je kontaktovat i osobně.

Podobně jako Velké náměstí označovalo programové prohlášení za prioritu i Severní terasy a Žižkovy sady. Přes existující projekt ale rekonstrukce stále není na pořadu dne. Měla by to být pro město opravdová priorita?

Je to krásná část města, která si rozhodně zaslouhuje opravu. Finanční náklady jsou tam ale obrovské a je zapotřebí počkat například na nějakou vhodnou dotaci. Opravy se tam pohybují v řádech stovek milionů korun.

Předvolebním evergreenem je v Hradci Benešova třída. Proč se nepodařilo projekt revitalizace výrazněji posunout?

My jsme se samozřejmě na Benešovu třídu soustředili, na začátku volebního období jsme ale zjistili, že nemáme souhlasy všech vlastníků. Ne počítali jsme s tím, že ty souhlasy město nemá, a určitě je mělo začít shánět už předchozí vedení. Podařilo se nám po čase souhlasy získat, ale jeden z vlastníků s námi dlouho odmítal jednat. Trvalo to více než rok a bohužel nám během toho roku vypršela platnost různých jiných dokumentů. V současné době už všechny souhlasy máme a je požádáno o územní rozhodnutí.

Má být vůbec pro město oprava Benešovy třídy za více než miliardu prioritou?

Je to celý městský bulvár, na kterém bydlí několik desítek tisíc občanů. Opravit se rozhodně musí. Kdo se projde po Benešovce, vidí, že

v některých místech nevypadá opravdu vůbec vábně. My jsme se soustředili aspoň na opravy některých přidružených částí a teď také třeba na opravu lávky u Kozlovky. Co se týká té velké rekonstrukce, občané si musí uvědomit, že formální záležitosti s územním rozhodnutím nebo stavebním povolením jsou záležitostmi státní správy a město to může jen velmi těžko ovlivnit.

Bude si ale město vůbec moct v nejbližších letech takovou investici dovolit?

Rozhodně to bude velmi nákladné a myslím si, že se to neobejde bez úvěru. Město je ale v dobré finanční kondici, takže si ten úvěr bude moci dovolit.

Jaká je situace ohledně výstavby křižovatky Mileta, jejíž zahájení jste také slibovali?

Myslím, že ohledně Milety jsme udělali obrovský kus práce. Rekonstrukce se netýká jen samotné křižovatky, ale týká se i napojení na fakultní nemocnici, univerzitní kampus, nové administrativní centrum a supermarket Kaufland a také napojení na Benešovu třídu. Největší radost mám z toho, že když jsme získali územní rozhodnutí, tak se mně podařilo vyjednat s aktivisty, kteří bránili rekonstrukci Milety, smír. Vyskytly se tam pak ještě nějaké vlastnické problémy, teď už jsou ale vyřešené a v příštím roce by se skutečně mělo začít stavět. Mám z toho radost a troufám si říct, že je to výsledek naší diplomatické práce.

Vy jste v programovém prohlášení slibovali také rozvoj startovacích bytů, což měla cesta, jak udržet ve městě více mladých lidí. Proč se nepodařilo za ty čtyři roky tu síť rozšířit ani o jeden startovací byt?

Bohužel je to jeden z bodů, kde opravdu máme trochu dluh. Pro město je opravdu složité kvůli zákonu o veřejných zakázkách stavět. Soustředili jsme se tak na to, abychom vytvářeli podmínky pro developery, aby mohli ve městě začít stavět domy. V současnosti například pracujeme na zkapacitnění odpadní sítě v Kuklenách, kde následně developer chystá postavit několik stovek bytů. Město se rozhodlo jít spíše tímto způsobem, protože developeri postaví byty daleko snadněji než město.

Budou si ale takové byty třeba ti mladí lidé moct dovolit?

S těmi developery bývají činěny dohody, že část

byťů dávatj k dispozici městu, které s nimi poté může nakládat. Víť, že máme deficit, na druhou stranu jsme ale spoustu byťů zrekonstruovali a umožnili tak jejich využívání.

Když se podíváte na některé ty zmíněné body z programového prohlášení, nemáte pocit, že by se v budoucnosti měly psát trochu realističtější?

Já si myslím, že to byl realistický program. Uvědomte si ale, co se během našeho volebního období událo. Tím nemyslím rozpad koalice, ale to, že jsme se dva roky potýkali s covidovou pandemií. Nebyla to žádná legrace. Nikdo nevěděl, jak daleko to půjde, ale věděli jsme, že to rozhodně zasáhne do naší ekonomiky. Při prvním zběžném pohledu se může zdát, že jsme spoustu věcí nesplnili, ale my jsme byli v mnoha případech v podstatě zastaveni. Trvám na tom, že jsme město pandemií provedli tak, že se nemáme za co stydět.

Jak to vypadá s hledáním strategického partnera pro fotbalový klub?

Rada města na posledním jednání rozhodla o nájmutí společnosti, která náš fotbalový klub ocení. Věřím tomu, že nejdéle do konce prázdnin pak vyhlásíme soutěž o vstup strategického partnera do našeho fotbalového klubu. Je to důležitý krok pro to, aby klub měl jakousi jistotu a měl větší možnost získávat finance. Není úplně obvyklé, že vrcholový fotbalový klub vlastní ze sta procent město.

Jak vypadá plán s rekonstrukcí Pajkrový flošny s cílem využít ji jako místo pro vysokoškolské studenty?

Já se té problematice věnuju už 10 let a jsem moc rád, že byla nyní vyhlášena soutěž o zhotovitele projektu. Takže určitý posun tady je. Jsem optimista a věřím, že se zhotovitel projektové dokumentace najde, projekt bude realistický a nakonec se nalezne i zhotovitel stavby. Současný plán počítá s tím, že tam vznikne kulturně-vzdělávací centrum hradeckých vysokoškoláků.

Zastavme se ještě u úspěchů radnice. Mimo jiné se podařilo odblokovat křižovatku Mileta, začít budovat inteligentní dopravní systém a fotbalový stadion nebo postavit dům s odlehčovací službou. Na co budete zpětně vzpomínat s největší hrdoostí? V každém případě na ten fotbalový stadion, pro-

tože to je záležitost, o kterou se město snažilo 30 nebo 40 let. Když jsme přišli na radnici, tak jsme zjistili, že je vyhlášena soutěž na výstavbu trávníku a dvou tribun s cenou okolo 450 milionů korun. Za další ohromně vysokou částku by se tak musel stadion ještě dostavět, a navíc jsme zjistili, že v projektu byla spousta chyb. Soutěž jsme proto zrušili, což vyvolalo obrovskou bouři. Podařilo se nám ale projekt opravit, najít zhotovitele a stadion se dnes opravdu staví. K celé řadě rozhodnutí v tom postupném procesu bylo třeba osobní odvahy. Tu jsme projevili a stadion se staví.

Pokud vás voliči a povolební jednání nekatapultují zpátky do křesla primátora a funkci budete někomu předávat – jaké tři rady byste dal svému nástupci?

To je těžká otázka, zatím jsem o tom neuvažoval, protože samozřejmě jdeme do voleb s tím, že budeme pokračovat. Také nevím, jestli by případný nástupce o mé rady stál. Přál bych mu ale, aby se zastupitelstvo vrátilo do kolejí, které jsem poznal v letech 2012 až 2014. Zastupitelé tehdy opravdu jednali ve prospěch města. V poslední době se ale hradecká politika velmi začala přibližovat politice vysoké, což mě mrzí. Přednesli jsme celou řadu dobrých návrhů, které byly smeteny ze stolu jenom proto, že jsme je navrhli my.

Jaké máte plány pro případ, že nezůstanete v nějaké vysoké funkci na radnici? Vráťte se do akademické sféry, nebo se už těšíte na případný důchod?

Neplánuju návrat do akademické sféry. Asi bych se těšil na důchod. Umím si představit, že bych šel na chalupu a s manželkou bychom si začali užívat klidného důchodu, cestovat a dopřáli bychom si to, co jsem manželce ani rodině poslední čtyři roky nebyl schopen poskytnout.

Kam by se mělo město podle vás posunout za další čtyři roky?

Mělo by se posunout k tomu, že se tady bude lidem žít ještě lépe než teď. A musím říct, že to nebude úplně lehké, protože se zde už teď lidem žije dobře. Věřím, že se třeba podaří pohnout i s těmi Severními terasami, že se podaří něco udělat s Benešovou třídou a že se podaří zrekonstruovat Velké náměstí. Myslím si, že tomu případnému vedení po nás předáme město v dobrém stavu, a troufnu si říct, že v lepším stavu, než v jakém jsme ho převzali. ■

Jelení hřbet

503,-

Kč/1 kg
běžná cena
62g Kč/kg

AKCE
měsíc
ČERVENEC

Kančí svíčková

397,-

Kč/1 kg
běžná cena
496 Kč/kg

Třebešovská pikantní klobása

177,-

Kč/1 kg
běžná cena
221 Kč/kg

Třebešovské vuřty se zvěřinou

138,-

Kč/1 kg
běžná cena
172 Kč/kg

e-shop
www.farmatrebesov.cz

FarmaTrebeshov

farma_trebeshov

Farma Třebešov s.r.o., Třebešov 1, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Prodejna zvěřiny - Třebešov - středa a pátek 8:00 - 17:00

ROZVÍJÍME HRADEC

NOVÁ HRADECKÁ OBČANSKÁ
KANDIDÁTKA

SPOLEČNĚ PRO NÁS, NAŠE DĚTI A VNOUČATA

JAN HOLÁSEK ILONA DVOŘÁKOVÁ PETR NEBESKÝ JAROSLAVA VYDARENÁ
PAVEL PECHANEC MICHAL SKAUNIC RENATA PAZDEROVÁ ROMAN HYLENA
MILAN SOMMER EVA VIŠKOVÁ JIŘÍ VŠETEČKA PETRA MICHALIČKOVÁ
VRATISLAV SEDLÁK MARTINA HEPNEROVÁ MIROSLAV PŮŽA KLÁRA MAREČKOVÁ
IVA DOLEŽALOVÁ JOSEF PAVEL IVANA BEZDÍČKOVÁ DAVID BALDA
ZDENKA HOŘČÍKOVÁ ALENA NEKOLOVÁ A DALŠÍ...

ROZVÍJÍME HRADEC .cz

Proč a jak jsme vznikli?

Jsme hradečtí občané, kteří svým městem opravdu žijí a není jim jedno, co se v něm děje. Nabízíme profesní a životní zkušenosti, pohledy starší, střední a mladé generace, dynamiku lidí, kteří jsou na vrcholu svých životních a profesních sil. Nabízíme alternativu k uskupením, která v komunální politice v Hradci dlouhodobě působí. Důležité jsou pro nás etické hodnoty, nezávislost a neovlivnitelnost.

Pro Hradec přinášíme:

- ✓ Jasně vize a koncepce
- ✓ Profesní a životní zkušenosti
- ✓ Zdravý rozum a tah na branku
- ✓ Otevřenost a transparentnost
- ✓ Čistý štít a nezatíženost kauzami
- ✓ Reálné a praktické pohledy na problémy města

CO JE PRO NÁS DŮLEŽITÉ:

- Obrana zájmů města a jeho občanů
- Aktivní přístup při řešení rozvojových projektů
- Důsledné prosazování přiměřenosti a architektonické kvality výstavby a veřejného prostoru
- Prosazování zájmů města na úrovni krajských, celostátních a evropských institucí
- Hradec Králové jako skutečné centrum východočeského regionu a město celostátního významu

ROZVÍJÍME HRADEC .cz

V Hradci mám rodinu. Jednou se sem vrátím

Z Hradce Králové se odrazil do velkého fotbalu. S Plzní slavil tři tituly a zahrál si Ligu mistrů i proti Barceloně. Reprezentaci vystřelil účast na mistrovství Evropy 2012 v Polsku a na Ukrajině. Za sebou má působení v německé Bundeslize, ale také častá zranění kolena. Třiatřicetiletý fotbalista Václav Pilař ovšem končit rozhodně nehodlá. Naopak. „Fotbal miluju. Ambice mám pořád velké,“ říká. Plánuje, že se na východ Čech, kde je doma, jednou vrátí a zahraje si na novém stadionu. Už to vypadalo, že se tak stane letos v létě, ale vábení mistrovské Plzně se nedalo odmítnout. „Věřím, že to lidé v Hradci pochopí,“ dodává.

JIŘÍ TŮMA, FOTO: FCVIKTORIA.CZ,
DAVID TANEČEK, CTIRAD ŠPÍČAN/FCHK.CZ

Letos v červnu Adam Vikanova poprvé oblékl reprezentační dres v utkání Ligy národů. Před jedenácti lety jste byl vy posledním kmenovým hráčem Hradce Králové, který se dostal do národního týmu. V roce 2011 jste odletěl do Japonska na turnaj Kirin Cup. Jaké na to máte vzpomínky?

Pamatuji si to moc dobře. Trenérem národního týmu byl tehdy Michal Bílek. Jako trenéra ho mám rád a mám radost, že s ním budu teď zase spolupracovat v Plzni. Asistentem trenéra Bílka u reprezentačního týmu byl tenkrát Luděk Klusáček, který mě vedl už v Hradci Králové. Jel jsem

na tento turnaj získávat nějaké zkušenosti. Hráli jsme tam s Japonskem a Peru, byly to moje první starty. Vybaví se mi, jak jsem letěl sedmnáct hodin na svůj první reprezentační start. (úsměv) Na časový posun v Japonsku nezapomenu, to nebyla sranda, ale byl jsem samozřejmě rád, že jsem tam mohl být. Pak už hned přišla baráž s Černou Horou... Dostat se do národního týmu je vždy ocenění roku, nějakého vašeho fotbalového období. Také Adam Vikanova si letos nominaci zasloužil, měl vydařenou sezonu, v Hradci byl rozdílovým hráčem a před rokem by také nikdo neřekl, že by mohl být v reprezentaci. Já jsem si tehdy nominaci také zasloužil, byl jsem v Hradci, potom v Plzni a pak už to šlo rychle.

Zmínil jste baráž proti Černé Hoře, které jste tehdy vstřelil svůj první reprezentační gól. Zároveň to byla zásadní trefa v boji o postup na mistrovství Evropy 2012, kde jste posléze došli až do čtvrtfinále. Byly to pro vás nejlepší roky?

Bylo to pro mě hodně krásné období, a kdyby nepřišla zranění kolena, tak si myslím, že bych v reprezentaci asi pokračoval dál, ale nebudu si hrát na kdyby. Zažil jsem tam krásné časy, baráž, Euro..., ale nevydrželo to vinou zranění. Vzpomínky mám hezké a byl bych rád, kdyby to pokračovalo. Vážím si té šance, vážím si trenérů, kteří mě tam vzali. Vážím si spoluhráčů a zmíněné Euro je asi nejvíc, to mám pořád v mysli. Byl to velký úspěch českého týmu a tyto úspěchy si ponesu pořád s sebou.

Vybavíte si ještě začátky v Hradci? Do ligy jste vletl jako velký vítr. Hned ve svém prvním ligovém zápase jste na podzim 2010 krásným gólem porazil Spartu (2:1).

Moc dobře si na to všechno pamatuji. A nezapomínám, kde jsem s fotbalem začal. Tehdy to také bylo krásné období. Hradec sleduju pořád, mám tam rodinu a všechny okolo. V Hradci stavíme barák a plánuji, že se sem jednou vrátím. Už jsem o tom přemýšlel teď v létě, ale zavolala Plzeň a to je pro mě klub, který má ty největší ambice a bude hrát evropské soutěže. Tuhle nabídku bylo těžké odmítnout. Věřím, že lidé v Hradci mě pochopí, ale jednou bych se rád vrátil a třeba rovnou na nový stadion.

V létě se o vašem možném příchodu do Hradce hodně mluvilo. Byl opravdu váš návrat reálný?

Byl jsem v Jablonci a myslím si, že jsem tam prožil dvě dobré sezony. Pan Pelta mi nabízel prodloužení smlouvy. V Jablonci se ke mně chovali skvěle a pomohli mi se znovu nastartovat. Uvažoval jsem o tom a také jsme se domlouvali na tom, že bych mu ještě rok pomohl a pak se vrátil do Hradce. Ale byla také varianta, že se vrátím do Hradce už teď, protože rodinu mám tady a do Jablonce jsem dojížděl. Ale jak jsem řekl, pak zavolala Plzeň a už nebylo o čem přemýšlet. Rodina to musela tolerovat. Moje žena je ale v tomhle směru skvělá. Řekla mi: Já se postarám o rodinu a ty hraj fotbal. Za to jsem jí vděčný.

Za rok vás tedy fanoušci uvidí v hradeckém dresu na novém stadionu?

Teď takhle nepřemýšlím. Samozřejmě záleží na

VÁCLAV PILAŘ

Narozen: 13. října 1988, Chlumec nad Cidlinou

Mládežnické kluby: Převýšov, Nový Bydžov, Hradec Králové

Profesionální kluby:
2006–2012 Hradec Králové
2011–2012 Plzeň
2012–2015 Wolfsburg
2013–2014 Freiburg
2014–2018 Plzeň
2018 Liberec
2018–2020 Olomouc
2020–2022 Jablonec
2022 Plzeň

V české lize odehrál 170 zápasů a vstřelil 22 gólů.

Reprezentace: Za český národní tým odehrál 22 zápasů a vstřelil 5 branek. Zúčastnil se ME 2012 v Polsku a na Ukrajině (čtvrtfinále).

tom, jak mi vydrží zdraví. Ambice mám pořád velké. Řekl bych, že poslední dva roky jsem šel nahoru. Věřím, že za ty roky, kdy jsem byl zraněný, tak o to delší bude moje kariéra a vynahradím si to. V Plzni mám smlouvu na rok a teď udělám všechno pro to, abychom byli úspěšní.

Váš odchod do Plzně je pochopitelný. Zažil jste tam úspěšné roky. Svým způsobem je to pro vás také domov. Jak to cítíte?

Rodinu mám v Hradci, kde jsem doma. Nejlepší fotbalové období jsem ale zažil v Plzni, kde se také cítím doma. Tohle myslím i ve vztahu ke kabině. Mám to napůl. Když někde vyhraje tři tituly, ke klubu a celému městu si vytvoříte vztah. Ale pouto k Hradci mám velké, protože si uvědomuji, kde jsem vyrůstal a kde mě přivedli do velkého fotbalu.

Sledujete výstavbu nové fotbalové arény?

Sleduju. Byl jsem se tam i podívat, vzal jsem tam malýho, ukázat mu, kde to všechno začalo. Kluci Hradečáci teď prožili pod trenérem Koubkem skvělou sezonu, to všechno napomohlo k tomu,

a těžší se prosadit. Nebylo to lehké už tehdy a teď bych řekl, že to je ještě těžší. Čekají nás důležité zápasy a já jsem se nikdy netajil tím, že takové zápasy mám nejraději. A když ještě přijde v Plzni plný stadion, tak se na ty zápasy těším. A snad Plzni pomůžu. Jsem si vědom, do jak nabitého týmu jdu, ale konkurence je všude a zvláště tady v Plzni je obrovská. Teď ale nejde o mě, důležité je, jak se nám bude dařit týmově.

V základní skupině Ligy mistrů jste si v sezoně 2011/12 zahráli proti Barceloně či AC Milán. Tehdejší trenér katalánského klubu Pep Guardiola před vzájemným zápasem s Plzní vyzdvihl vás a Pavla Horvátha. Od tak slavného kouče má taková poklona velkou váhu. Pamatujete si na to?

Mám to v hlavě pořád uložené. Jeho slova mě samozřejmě potěšila. Škoda, že mě tam tehdy nepozval. Ani bych si nebalil věci a hned bych tam odjel. (úsměv) Bylo by pěkné vidět, jak pracují hvězdy, to by mě bavilo, ale já byl tenkrát spokojený. V Plzni jsme hráli krásný fotbal. A tohle už mi vždycky v mysli zůstane, taková pochvala od velkého hráče a trenéra. A také proti komu jsem si zahrál a komu dával branky. Teď to ukazují dětem a taky mě to pořád žene výš. Zápasy se už dnes snažím odehrát zkušenostmi, protože fotbal je dneska atletičtější, jak už jsem řekl. A já mám výhodu v tom, že jsem zažil těžké zápasy, a to mi pomáhá.

Vaši kariéru limitovala častá zranění kolena. Jste nyní zdravotně fit?

Poslední období mi zdraví drželo, ale museli se mnou v klubu pracovat. Když jsem si řekl, tak

jsem dostal volno, ale na druhou stranu takový přístup jsem chtěl zase vrátit na hřišti.

Kvůli zmíněným zraněním se musíte stále vracet na hřiště. To stojí nemalé úsilí. Přineslo vám to i něco pozitivního například ve smyslu nové zkušenosti či uvědomění?

Já fotbal miluju. Na rovinu musím říct, že nemám moc rád, když někdo končí kariéru příliš brzy, i když každý má pro to své důvody, ale já to nechápu. Je škoda, že někteří fotbalisté končí, a teď' narážím třeba na Dočkala ze Sparty. Toho kluka mám rád, protože právě přinášel tu fotbalovost, a mrzí mě, že takový hráč končí. Myslím si, že se vytrácejí takoví fotbalisté, jako byl třeba Horvi (Pavel Horváth), ale jak už jsme se bavili, hra se zrychluje, je atletičtější. Já také nikdy nebyl atletický typ, jsem spíš podsaditý, moje síla je ve hře jeden na jednoho, mám své fotbalové věci, ale když k tomu přidám můj věk a zranění, už s tím někdy mívám problém. Jenže se musím současným hráčům vyrovnat kondičně i herně, protože fotbal už takový bude. Je to vidět třeba na Slavii, která má hráče, co podle čísel naběhají hodně kilometrů, ale tenhle styl je zase nepřijemný pro soupeře. Nijak to neshazuju, jen chci zopakovat, že fotbal je daleko běhavější a já se tomu musím podřídít, ale podřizuji se tomu rád, protože fotbal miluju.

Jak vyzní vaše přání do budoucna?

Říkám, že Plzeň jsem si zasloužil po těch všech zraněních a že jsem se z toho dokázal dostat. Takhle to vidím, dalo mi to nový impuls, protože je krásné se zase vracet do mistrovské Plzně. Vidím, jaká tady je kvalita, ale věřím, že když budu zdravý, tak do toho zapadnu. Samozřejmě se všechno ukáže až na hřišti, ale věřím, že budu předvádět kvalitní výkony. Co se týká Plzně, tak bych si přál znovu zažít evropské soutěže, postoupit do základní skupiny a nejlepší by bylo do Ligy mistrů, i když my k tomu přistupujeme s pokorou, protože všichni víme, že to bude těžké. Přeju Plzni, abychom udělali nějaký velký úspěch. A úspěšnou sezonu přeji i Hradci, byť pro něj bude těžké výsledky zopakovat. Nicméně kluci jsou borci, co dokázali v minulé sezoně hrát nadstavbu o titul, to už si zaslouží respekt. Sice se nyní soustředím víc na Plzeň, ale Hradci fandím. Lidi tam mám rád a mám s nimi hezké vztahy. ■

SALONEK

Hynek Šnajdar

Z Hradce na Kuks? Jedině na kole

Je červenec a cyklistická sezóna je v plném proudu. Silnice a cyklostezky jsou plné vyznavačů tohoto sportu. Je to relax a po hodinách strávených před obrazovkou počítače ideální čistící hlavy. I když mám rád kopce a jednou za rok vždy uprostřed sezóny vyšlapu vrchol Deštné v Orlických horách, občas nepohrdnu ani rovinným terénem.

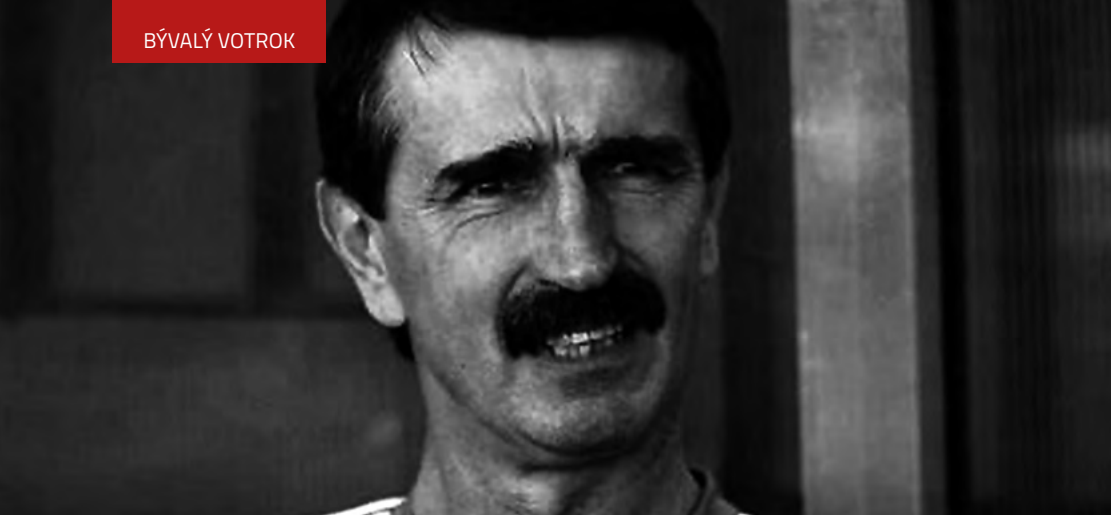
Ten nabízí Hradec Králové i jeho okolí. Příznivci nenáročných cyklistiky jistě v létě uvítají projížďku na šestadvacet kilometrů dlouhé Labské cyklostezce vedoucí z krajského města do magického Kuku. Je to pravděpodobně jedna z nejpůvodnějších a nejvyhledávanějších tras v celém kraji. Absolvoval jsem ji dvakrát. Poprvé to bylo o jednom víkend, což mě příliš nenadchlo, protože trasa byla zahlcená cyklisty i bruslaři všech věkových kategorií. Proplétat se mezi nimi bylo náročné a do relaxace to mělo hodně daleko.

Druhý pokus jsem zvolil jednou ve všední den dopoledne. A to byl úplně jiný zážitek. Vyrázil jsem z nábřeží kousek od Muzea východních Čech v centru Hradce a v tu dobu byla na cyklostezce jen hrstka cyklistů, kteří si poloprázdnou trasu, která převážně vede v blízkosti řeky Labe, pořádně užívali. Pokračoval jsem ke Kamennému mostu na Pláckách a pak do Předměřic, Ločenic, kolem přírodní rezervace Trotina až do Smiřic. Po krátké pauze jsem už jel bez přestávky až na Kuks.

Cyklostezka nenabízí pouze sportovní výkon, ale také rozmanitě zajímavosti po celé trase, mezi něž patří například barokní kaple Zjevení Páně, zámek a zámecký park ve Smiřicích, pevnost Josefov a v cíli pak nedostupný Hospital. „Kdo holduje cyklistice jako my a má rodinu s malými dětmi, určitě neudělá chybu, když si projede cyklostezku z Hradce na Kuks. Je v pohodě a děti ji zvládnou, i když je to výlet na celý den. Myslím si, že by se cyklostezky měly ještě více rozšířit, aby lidé nesešli doma a něco pro sebe udělali,“ řekla Salonkám Adéla Králová z Hradce Králové. S manželem a dvěma caparty Labskou cyklostezku projela již mnohokrát a jak uvedla, budou se na ni pravidelně vracet i letos.

Také další Hradečák Libor Mareček je pravidelným uživatelem cyklostezky a letos ji už projel nejméně osmkrát. „Kopce moc nemusím, takže mně tato trasa naprosto vyhovuje. Snažím se, pokud mně to čas dovolí, jezdit tehdy, kdy je tady málo lidí, což moc často není. Kromě toho miluji Kuks, a když se k němu blížím, vždycky zrychlím,“ směje se Libor. Kdo má tedy rád cyklistiku, vzhůru na Labskou cyklostezku. Je skvělá. ■

Vzpomínka na fotbalistu Jaroslava Marčíka

✎ JIŘÍ TŮMA, FOTO: BOHEMIANS.CZ

Do velkého fotbalu vkročil v Hradci Králové. Nejlepší léta prožil v Bohemians Praha, s nimiž získal v sezoně 1982/83 památný mistrovský titul. Ve středu 1. června 2022 však přišla smutná zpráva. Bývalý výborný hráč Jaroslav Marčík zemřel ve věku 66 let.

„Jarda byl super kluk, neskutečný parťák. Poprvé jsme se setkali tady v Hradci už v dorostu, kde jsme měli luxusní partu. Člověk by za něj dal ruku do ohně,“ vzpomíná jmenovec Jaroslav Mudruňka, spoluhráč a bývalý hradecký fotbalista.

S Marčíkem, který se narodil na Štědrý den v roce 1955, společně začali v sedmdesátých letech trénovat s A-mužstvem. „Byl to všestranně vybavený útočník. Byl rychlý, dobře hrál hlavou a na to, jak byl vysoký, vůbec neměl problém s koordinací a měl i dobrou techniku s míčem. Prostě komplexní hráč,“ říká Mudruňka.

Však také poměrně brzy si Jaroslav Marčík zahrál za hradecké áčko. Tehdejší trenér Zdeněk Krejčí talentovaného hráče, který do Hradce přišel z Týniště nad Orlicí, nejprve poslal na trávník 5. června 1973 v přátelském utkání v Poděbradech a Marčík se na výhře 7:0 podílel gólem. Prvoligový debut si Jaroslav Marčík odbyl následně 16. června 1973 v domácím utkání s Lokomotivou Košice (0:0),

v téže sezoně přidal ještě dva ligové starty v Ostravě a doma s Brnem. Jenže hradecký tým ve zmíněném roce z nejvyšší soutěže sestoupil.

„Pamatuji si, že v lednu v třiašedesátém hradecký tým letěl na měsíc na Kubu, kde jsme také trénovali. A jelikož já jsem měl jít potom v létě na vojnu a na podzim už bych v Hradci nehrál, tak tam místo mě vzali Jardu,“ přiblížil s úsměvem Jaroslav Mudruňka, který narukoval do Dukly Tachov, a spolu už toho potom mnoho neodehráli.

Marčík v roce 1975 přestoupil do Bohemians Praha, kde zažil nejlepší roky své kariéry. V Ďolíčku působil do roku 1977, aby se opět vrátil v roce 1981 a o dva roky později patřil k pilířům týmu legendárního trenéra Tomáše Pospíchala, který získal dosud jediný titul mistra ligy a postoupil až do semifinále Poháru UEFA. V dresu Bohemians Jaroslav Marčík odehrál 98 prvoligových zápasů a vstřelil 6 branek. Jeden gól dal také ve 13 utkáních evropských pohárů.

Po konci aktivní kariéry působil v Ďolíčku krátce jako sportovní sekretář a pohyboval se také na východě Čech.

Čest jeho památce! ■

Neurochirurgie, obor závislý na moderní technice

Když byla v roce 1952 v Hradci Králové založena první Neurochirurgická klinika v republice, byl to nepochybně významný historický milník české medicíny. Dnes jde o renomované pracoviště se 150 zaměstnanci, z nichž je 20 lékařů a přibližně 80 zdravotních sester. „Třemi ambulantními nám za rok projde přes 10 tisíc pacientů a odoperujeme jich více než dva tisíce,“ řekl v rozhovoru pro magazín Salonky lékaře a přednosta této kliniky Tomáš Česák, který ji vede necelé tři roky.

📷 HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ONDŘEJ LITTERA

Neurochirurgická klinika v Hradci Králové vznikla před 70 lety jako první v tehdejší Československu. Máte povědomí o tom, proč zrovna v tomto městě?

Už před válkou se v Hradci Králové formovala výjimečná skupina osobností, která pod vedením profesora Jana Bedrny působila v oboru chirurgie. Jedním z těchto lékařů byl Rudolf Petr, který byl pověřen rozvojem nového oboru neurochirurgie. Začal skromně s několika lůžky v rámci chirurgického oddělení, které postupně přeměnil v roce 1952 na neurochirurgickou kliniku se 44 lůžky. O necelých 20 let později pro ni vybudoval novou komplexní budovu, která funguje dodnes.

Co pro vás tento už historický milník znamená?

Myslím, že je všeobecně dobré, a to nejenom pro medicínu, si historii připomínat. Pro mě osobně a pro mé spolupracovníky je to příležitost vzpomenout na ty kolegy, kteří tehdy plní entuziasmu a s minimálním vybavením dokázali úžasné věci. Byli skutečnými průkopníky oboru.

Kam klinika v průběhu let směřovala?

Profesor Petr společně se svými spolupracovníky profesorem Malcem a docentem Kroo se postupně v oboru vzdělávali a doslova za pochodu vytvářeli indikace k neurochirurgickým výkonům. Věnovali se operacím mozkových nádorů, výdutí a malformací cév, dále například speciálním stereotaktickým výkonům pro parkinsonský třes. Sám

profesor Petr měl v oblíbě operativu nádorů podvěsku mozkového. Díky doktoru Pařízkovi vzniklo v rámci kliniky i samostatné dětské oddělení, které rozšířilo spektrum výkonů o léčbu hydrocefalů a vrozených vývojových vad u dětí.

Co byly její hlavní vývojové okamžiky?

Historie neurochirurgických výkonů v hradecké nemocnici sahá až do roku 1938, kdy profesor Bedrna začal s operacemi vyhrězlých bederních plotének. Profesor Petr v těchto výkonech pokračoval, i když se sám později orientoval již na zmíněnou cévní oblast neurochirurgie, kdy v roce 1947 poprvé ošetřil krvácející mozkovou výduť. Doslova přelom pro hradecké neurochirurgie znamenala první instalace CT přístroje v Československu v roce 1978.

Nyní ročně provedete více než 10 tisíc ambulantních vyšetření a přes dva tisíce pacientů zde každoročně podstoupí operaci. Z laického pohledu je to velké číslo.

Ano, skutečně patříme objemem mezi přední velká neurochirurgická pracoviště. Kromě operací a ambulantních vyšetření konzultujeme v rámci nepřetržitých služeb i medicínské případy ze širšího okolí, především Pardubického kraje a Kraje Vysočina.

Na co se obor neurochirurgie primárně zaměřuje a co je jeho smyslem?

Neurochirurgie se zaměřuje na chirurgicky léčitelná neurologická onemocnění, tedy onemocnění mozku, míchy a periferních nervů. Obor řeší hlavně onkologickou, cévní a úrazovou problematiku. Možná, že to na první pohled nevypadá, ale neurochirurgie je obor nesmírně široký. Stále více času na sále trávíme s operacemi degenerativního onemocnění páteře, kterých stále přibývá.

Proč tomu tak je?

Tento nárůst je dán více faktory. Na jedné straně je potřeba zmínit všeobecně snazší dostupnost magnetické rezonance, a tím pádem i lepší diagnostiku těchto onemocnění v široké populaci lidí, kteří si na bolesti zad stěžují. Na straně druhé dochází k neustálému rozvoji chirurgických technik, které směřují k čím dál menším, ale cílenějším zásahům na páteři.

INZERCE

Expertní poradenství

Program Poskytování expertních služeb pro MSP podporuje malé a střední podniky a OSVČ se sídlem nebo provozovnou v Královéhradeckém a Pardubickém kraji (ITI Hradecko-pardubické aglomerace).

Získejte poradenskou podporu až do výše 75 % způsobilých výdajů!

- ✓ STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ A MANAGEMENT INOVACÍ
- ✓ OCHRANA A VYUŽITÍ PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ
- ✓ KOMERCIALIZACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU
- ✓ PŘÍSTUP KE KAPITÁLU
- ✓ VALIDACE PODNIKATELSKÉHO MODELU
- ✓ OBCHODNÍ A MARKETINGOVÉ STRATEGIE
- ✓ PORADENSTVÍ V OBLASTI NÁVRHOVÝCH ČI KONSTRUKČNÍCH PROCESŮ
- ✓ NAVAZOVÁNÍ A ROZVIJENÍ VÝZKUMNÉ SPOLUPRÁCE

www.expertni-poradenstvi.cz

Program: Poskytování expertních služeb pro MSP
Číslo projektu: CZ.01.02/0.0/0.0/20_362/0025657
Žadatel projektu: TECHNOLOGICKÉ CENTRUM HRADEC KRÁLOVÉ Z.Ú.
Poskyvatel podpory: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky

Spolupracujete při léčbě s dalšími odděleními. V čem je důležité toto oborové propojení?

Mezioborová spolupráce je v dnešní medicíně nezbytná. Souvisí hlavně s potřebnou specializací jednotlivých lékařů. Například na léčbě úrazových onemocnění hlavy spolupracujeme se stomatologem a otorinolaryngologem, na léčbě cévních onemocnění mozku s neuroradiologem. Nesmírně důležitá je naše spolupráce s onkologem, protože velká část mozkových nádorů je léčena komplexně, tedy i pomocí onkologických metod, jako jsou ozáření či chemoterapie.

Co vám přinášejí současné nové technologické možnosti? Které moderní přístroje využíváte?

Neurochirurgie je obor nesmírně závislý na moderní technice. Kromě kvalitních mikroskopů a endoskopů používáme i sofistikované navigační a ultrazvukové přístroje. Slouží nám k tomu, abychom byli při našich operacích maximálně přesní. Bezpečnost našich výkonů potom zajišťuje elektrofyziologické zařízení, které pacienty hlídá v průběhu operace. Vybavení operačního sálu přijde na desítky milionů korun, což z neurochirurgie dělá jeden z nejnákladnějších oborů.

Mohl byste představit vaše oddělení? Jakou má lůžkovou kapacitu? Jak početný je personál?

Naše klinika dnes zaměstnává více než 150 zaměstnanců, z toho 20 lékařů a přes 80 sester. Dohromady se staráme přibližně o 60 standardních lůžek neurochirurgických a stomatologických pacientů, dále o 10 lůžek na oddělení intenzivní péče a 7 lůžek na dětském oddělení. Jak jste již zmínil, třemi ambulancemi nám projde za rok přes 10 tisíc pacientů a odoperujeme přes 2000 pacientů.

Kdy jste se stal přednostou neurochirurgické kliniky? Co to pro vás z pracovního hlediska obnáší?

Na této pozici působím necelé tři roky, což pro mě logicky znamená zvýšenou pracovní zátěž. Obklopil jsem se ale šikovnými a spolehlivými kolegy, kteří mně s chodem kliniky pomáhají. Na starost máme společně i výuku mediků, na kterou ze své pozice dohlížím. A právě kontakt s mladými lidmi, ať už s kolegy, či studenty, mi dodává potřebnou energii.

Proč jste si zvolil tento obor, čím vás tak zaujal?

Začínal jsem jako neurolog, dokonce jsem absolvoval atestaci v tomto oboru. Časem jsem ale zjistil, že povahově je mi bližší chirurgický obor, pro-

to jsem přesedlal na blízkou neurochirurgii. Dnes to vnímám velice pozitivně, protože širší znalost neurologických onemocnění mi v medicínském přístupu pomáhá.

Pocházíte z lékařské rodiny?

Tak trochu, protože moje matka byla veterinářka v Jičíně, odkud pocházím. Ale jinak se v mém blízkém rodinném kruhu nikdo s podobnou profesí nevyskytoval. Z mých třech synů se částečně „potatil“ pouze ten nejstarší. Pracuje jako začínající lékař na Urologické klinice v Olomouci.

Neurochirurgie se zaměřuje i na mozek. Váš známý kolega, lékař Vladimír Beneš, v jednom rozhovoru prohlásil, že mozek nedokážeme ovlivnit. Je to jako chtít ovlivnit vesmír. Co si o tomto výroku myslíte?

Neznám ten výrok Vladimíra Beneše v kontextu, ale nejspíše měl na mysli průměr mozku a vesmíru v souvislosti s jeho omezenou možností jej celý poznat, a tím pádem nějak ovlivnit. My o mozku, stejně jako o vesmíru, ještě zdaleka nevíme všechno. Sice mu dokážeme v jistých situacích pomoci, ale snaha jej nějakým způsobem významně ovliv-

nit by byla skutečně troufalá a v zásadě předem určená k neúspěchu.

K vaší profesi patří rozmanité operace, kde mnohdy rozhodují milimetry. Je to pro vás už rutina, nebo v některých případech adrenalin?

Rutinní operace je samozřejmě ta bezpečnější cesta. Nicméně neurochirurgie občas přináší i situace napínavější, ať už chcete, nebo nechcete. Ale i to je na tom oboru to přitažlivé, že vás stále dokáže něčím překvapit.

Máte někdy před zákrokem strach?

Vyložené strach to není, ale respekt ano. Strach je pro neurochirurga příliš negativní emoce, která mu svazuje ruce, a to by bylo nežádoucí. Respekt je ale něco, co je spíše pozitivní. Umožní vám lépe se koncentrovat.

Využíváte nějaký rituál, kterým se na operaci připravujete?

Rituály nemám a záměrně je nepěstuju. Vždycky si říkám, kdybych na nějaký zapomněl, asi by mě to zbytečně znervóznělo.

Jak probíhá vaše komunikace s pacienty?

S každým svým pacientem mluvím před operacím výkonem, často i opakovaně. Snažím se mu vysvětlit, co může od operace čekat, v zásadě ho uklidnit, a pokud to jen lze, zmírnit jeho obavy. Se svými pacienty mluvím samozřejmě i po operaci. Mnozí jsou zvědaví a ptají se, jak vše probíhalo a co bude dál.

Mohl byste nastínit budoucnost neurochirurgie? Kam se podle vás bude ubírat?

Budoucnost v našem oboru si dokážu poměrně dobře představit v horizontu tří až pěti let. Obtížnější je už ale předpověď na třicet až padesát let. Já osobně si myslím, že se neurochirurgie bude dále ubírat cestou stále modernějších technologií, jako jsou dokonalejší zobrazovací, navigační nebo přímo robotické techniky, a to zvláště při operacích páteře. Osobně bych si velice přál, aby hlavně neuroonkologie vykročila skutečně úspěšně cestou genové terapie v léčbě nádorů, které se nám v dnešní době stále nedaří úspěšně léčit.

Je o neuroonkologii mezi studenty lékařských fakult zájem, nebo se spíše zaměřují na jiné medicínské profese?

Mám pocit, že vůbec studium medicíny není obecně mezi mladými lidmi v kurzu, a když už se pro ni rozhodnou, volí spíše lukrativnější obory. Přesto se náš relativně malý obor čítající přibližně 250 neurochirurgů v České republice pozvolna rozšiřuje a přicházejí mladí, ambiciózní adepti oboru. Z toho mám osobně radost.

Váš lékařský obor je nepochybně náročný na psychiku i fyzickou kondici. Jak relaxujete, co vás baví a těší ve volném čase?

V létě rád jezdím na kole nebo hraji tenis, v zimě lyžuji. Relaxuji s rodinou, přáteli a nejraději trávím čas v přírodě.

Co byste přál do budoucna Neurochirurgické klinice v Hradci Králové? Kde byste ji rád viděl?

Neurochirurgické klinice v Hradci Králové bych přál, aby byla nadále úspěšná ve svých tradičních disciplínách, jako jsou onkoneurochirurgie, cévní neurochirurgie a operace páteře miniinvasivními technikami. Chtěl bych jí zároveň popřát, aby si udržela renomé kvalitního pracoviště, odkud pacienti odcházejí s pocitem, že o ně bylo odborně, ale i lidsky dobře postaráno. ■

Obtížné neznamená nemožné

📍 HYNEK ŠNAJDAR, FOTO: ONDŘEJ LITTERA

Pes equinovarus congenitus. To je název vývojové vady dolních končetin, s níž se před třiceti lety narodila Barbora Kafková z Hradce Králové. Tato mladá dáma se po letech rozmanitých operací a dlouhé léčby rozhodla, že bude bojovat, nic nevzdá a vydá se vlastní cestou.

„Myslím si, že jsem hodně cílevědomá. A hlavně mě ta moje vrozená vada paradoxně velmi posílila a neumím se vzdávat,“ potvrdila Barbora, která i s handicapem absolvovala náročný překážkový běh Night Gladiator Race a nyní se vrhla na kiting, což je druh sportu spočívající v jízdě po vodě na speciálním prkně s využitím tažného draka.

Zatímco jiní děti od narození prožívaly zdravé dětství, vy jste to štěstí neměla. Narodila jste se s vrozenou vývojovou vadou dolních končetin. Víte, že jste v minulosti měla problém o tom mluvit, ale přece, mohla byste říci, o co jde?

Pes equinovarus je vrozená vada, kdy jsou chodidla stočená dovnitř. Byl problém se postavit a nebylo vůbec jisté, zda budu vůbec někdy chodit.

Pokud vím, lékaři předpovídali, že skončíte na invalidním vozíku. Co se muselo udělat, aby se tak nestalo?

V té době, tedy před třiceti lety, se toho o této chorobě vědělo málo a skutečně tehdy první verdikt

lékařů byl, že nebudu chodit. Myslím, že hlavně pro moji mamku to byl šok, ale rozhodla se, že to nevzdá. Absolvovala jsem řadu vyšetření, operací v nemocnicích a podobně. Spíše se ale zkoušely různé léčebné varianty formou pokus omyl.

Je pravda, že se váš biologický otec k vašemu postižení dobře nepostavil a nakonec vám pomohl společně s maminkou její nový partner?

Ano, je to tak. Biologický otec od nás odešel, ale maminka si našťastí našla nového partnera, se kterým mě vychovávali úplně stejně jako moje dvě sestry bez postižení. Beru to tak, že partner maminky je můj táta od narození, který mě vychovával, trávil se mnou čas v nemocnici a později mě také vedl ke sportu.

Co pro vás rodiče dělali?

Kromě toho, že komunikovali s lékaři, chodili se mnou na různá cvičení a rehabilitace, tomu svůj čas věnovala hlavně maminka. Skoro každý týden se mnou dojížděli do motolské nemocnice v Praze na sádrování nebo operace. Důležité bylo, že mně mamka nikdy neřekla, že něco nesmím. Vždy mě dávala mezi zdravé děti, nedělala rozdíl mezi mnou a starší sestrou. Dokonce mě přihlásila na tanec, který učila, ale přiznám se, že jsem už tehdy měla více sklony k adrenalinu než k tanci. Taťka je jachtař, takže už asi od sedmi let jsem začala s jachtingem.

Kromě léčby i operací byla ještě na pořadu dne vaše pevná vůle. Je to tak? Jak se projevovala?

Myslím si, že jsem hodně cílevědomá. A hlavně mě ta moje vrozená vada paradoxně velmi posílila a neumím se vzdávat. Když jsem začala dělat první kroky, bylo jasné, že kdybych to vzdala po prvním pádu, tak dnes nechodím. Už od dětství jsem to měla takto nastavené. Samozřejmě jsem měla chvíle, kdy jsem brečela a nadávala, ale rodiče mně nedovolili polevit, nehledali únikové cesty a za to jsem jim vděčná. Vybuodovalo to ve mně totiž sílu vzdorovat osudu, nevzdávat to a jít si za svým.

Bylo tedy vaše postižení pro vás výzvou?

Určitě. Když už jsem byla starší a rozuměla celé situaci, byl ve mně stále pocit, že musím dokázat doktorům, že tehdy na začátku neměli pravdu a já budu chodit. A to jsem dokázala.

Které druhy sportu jste zvolila? To muselo být na začátku hodně složité a bolestivé, ne?

Asi jsem měla výhodu v tom, že jsem byla zvyklá na bolest už od narození a mozek se vždy dokázal přepnout tak, abych to příliš nevnímala. Jak už jsem se zmínila, v dětství jsem zkoušela tanec, který mně kvůli nedostatečné stabilitě moc nešel. Potom jsem začala jezdit na lyžích a v deseti letech jsem přešla na snowboard, který mně koupil taťka. Po nějaké operaci mně prkno přinesl přímo do nemocnice a já jsem se pak na něm naučila jezdit sama. Jachting jsem dělala závodně do sedmnácti let, kdy jsme jako rodina byli téměř každý víkend na závodech. Když už jsem byla starší, začala jsem si plnit své sny. Vrhla jsem se na kiting, což je druh sportu spočívající v jízdě po vodě na speciálním prkně s využitím tažného draka. Poprvé jsem to viděla na Pálavě a úplně mě to dostalo. Když mně bylo dvacet, koupila jsem si první vybavení, aniž bych to předtím zkusila. Přistupovala jsem k tomu ale jako ke všemu, že když něco chci, musím to zkusit. Kiting, který je můj vysněný sport, provozuji dodneška. Absolvovala jsem kurz, ale měla jsem zase zdravotní problémy, tak jsem skončila. Po čtyřleté pauze, kdy jsem chodila po horách, lezla po stěnách, běhala Gladiátora, jsem se ke kitingu vrátila a nedávno jsem si zajezdila na moři v Egyptě.

Skrývala jste svůj handicap před spolužáky ve škole?

Měla jsem výhodu v tom, že jsem chodila do třídy s o rok starší sestrou. Určitě nějaká šikana proběhla, proto jsem se pak rozhodla, že své postižení budu maskovat. Vynechávala jsem veškeré týmové akce, jako například společné koupání v bazénu s kamarády, snažila jsem se, aby nikdo nic nepoznal, a maskovala jsem to asi do třiatdvaceti let. Musím ale s odstupem času říci, že to bylo psychicky poměrně náročné.

Myslíte si, že byste to teď s odstupem času dělala jinak?

Asi bych to jinak nedělala, protože jsem se tím určitým způsobem chránila. Navíc mě lékaři stavěli do pozice, že v osmnácti letech půjdu na zákrok, který moji vadu napraví. Hodně jsem si od toho slibovala a věřila, že bude všechno v pořádku. U jedné nohy se to povedlo, ale u druhé nebyl zákrok ani realizován. Byla to pro mě zdrcující skutečnost. Později jsem se rozhodla, že to musím nějak řešit.

Hlavním bodem nového životního začátku však bylo, když jste poprvé narazila na spolek Achilleus. Čím se zabývá?

Tento spolek pomáhá rodičům dětem trpícím

právě touto vrozenou vadou, která se však v dnešní době dá normálně léčit. Rodiče v tomto spolku získají veškeré informace, rady i psychickou podporu.

Změnil váš dosavadní život?

Už jsem se nechtěla nijak přemáhat, rozhodla jsem se demaskovat a nic už neskrývat. Pátrala jsem v lékařských zprávách i na internetu, abych se dozvěděla co nejvíce o této diagnóze, a narazila na spolek Achilles, což byl pro mě zásadní krok dopředu. Zpočátku jsem vše jen sledovala a poslouchala příběhy stejně postižených lidí. Bylo to velmi pozitivní a dostala jsem se k paní doktorce Monice Frydrychové, která mně velmi pomohla nejen fyzicky, ale i psychicky.

Samostatnou kapitolou byla vaše účast na běhu spojeném s překážkami Night Gladiator Race. Proč jste se rozhodla pro tento extrémně náročný závod?

Na prvním závodě jsem se ocitla vlastně úplně omylem asi před pěti lety, kdy jsem běžela s pracovním týmem. Postavila jsem se na start a nevěděla, co mě čeká. Nějak jsem to zvládla, hrály v tom svou roli emoce a adrenalin, a musím říci, že mě to nadchlo. Pak byla covidová pauza a hned po uvolnění opatření jsem se sama přihlásila na Gladiátora. Začala jsem hodně trénovat a pak už jsem těch závodů absolvovala více.

Co ho provázelo? Neměla jste v jeho průběhu momenty, že to vzdáte? Co vás pohánělo, abyste doběhla do cíle?

Je to velmi fyzicky náročný závod a ten pocit, že to vzdám, jsem měla. Jeho součástí jsou překážky, kde je potřeba mít stabilitu, například při lezení po stěně, při šplhu a podobně. V závodě byly překážky, kdy jsem si říkala, co tam dělám. Možná ale právě to bylo důvodem, proč jsem šla do dalších. Představa, že se můžu posunout dál, mě poháněla. Kromě toho je v Hradci Králové Gladiator Race Arena, kde můžu natrénovat věci, které mně při závodě moc nešly. Každým závodem jsem těch překážek zdolávala stále více.

O jaké překážky jde?

Jsou tam překážky, kdy je třeba ručkovat, přenášejí se pneumatiky, součástí jsou také šplh, lezení na stěně, probíhá se bahnitým úsekem, těch náročných překážek je samozřejmě více.

Řídíte se heslem, že obtížně neznamená nemožné. Mohla byste ho rozvinout?

Mojí vášní jsou také hory. Teď jsem se přihlásila na vysněný dlouhodobý závod Beskydská sedmička, což je zdolání devíti vrcholků za necelých čtyřicet hodin. Právě to moje heslo platí hlavně pro hory, kde situace bývají náročnější. Jakmile jsem pochopila svůj handicap, zvládnout toho daleko více. Může to být náročné sebevíce, ale když se nad tím zamyslím, kousnu se a dokážu to. K cíli samozřejmě hledám různé cesty.

Procházíte ještě nějakou léčbou, nebo se vaše postižení stabilizovalo?

Doufám, že se v současné době stabilizovalo. Tím, že svým nohám dávám péči, kterou potřebuji, chodím jednou týdně na fyzioterapii a dvakrát týdně na cvičení, výsledky se dostávají.

Co byste vzkázala lidem, kteří prošli stejnými nebo podobnými životními peripetemiemi?

Mám ještě jedno heslo, kterým se řídím: Je na nás, jaké P si zvolíme, zda Potíže, nebo Příležitost. Pokud se člověk naučí i v těch nejtěžších chvílích objevit nějakou příležitost, je to cesta k tomu, aby to daleko lépe zvládal.

Jakých lidských vlastností si nejvíce vážíte a které jsou vám naopak cizí?

Vlastnost, které si vážím, je empatie, protože je u každého člověka hodně důležitá. Nemám ráda, když člověk něco odsuzuje dříve, než to pozná.

Čeho by chtěla Barbora Kafková dosáhnout?

Vždycky jsem si dávala cíle, kterých bych chtěla dosáhnout. Asi bych se chtěla udržet v módu mít neřízenou odvahu žít a užívat si život. ■

podcast

Vitka
Martince

Salonky

Pouze na
salonkyhk.cz

FESTIVAL
JÍDLA

SUMMER NIGHT FOOD

festival

30. 7. 2022, 17:00 - 00:00
ŽIŽKOVY SADY

**AKCE JE
ZDARMA**

**CHILLOUT
ZÓNY**

**ČISTÝ
FESTIVAL**

**ŽIVÁ
HUDBA**

Jinxy
creative agency

Salonky

Marius Pedersen

